

דגם תשובות לשאלון עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ, תשפ"ב, מס' 015361

לפניך דגם תשובות למבחן בעברית, הכולל הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה, לשון, תנ"ך ושירה. התשובות המפורטות כאן בתנ"ך ובשירה הן הצעה בלבד, והנבחן רשאי להשיב על השאלות בדרכו שלו. בכל מקרה יש לוודא שהתשובות מבוססות על הטקסט. בשאלות שמצוין בהן במפורש וכן בשאלות 14-15 בלשון יש להקיש במחשב את מספר הפריטים הנכונים. **שים לב:** שאלה 16 בלשון נבדקת באחוזים.

פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (80 נקודות)

שים לב: קטע השמע מובא כאן, אך התשובות על השאלות של קטע השמע מובאות לאחר חלק הבנת הנקרא.

קטע השמע:

מאזינים יקרים, שלום.

בתוכניתנו היום אנחנו מארחים את מר דניאל מישורי, רוכב אופניים תושב תל אביב.

שלום לך דניאל. ספר לנו בבקשה על חוויית הרכיבה שלך. תאר לנו את האוויר הצח ואת השדות הירוקים שבהם אתה רוכב.

אוויר צח ושדות ירוקים? ציירת תמונה מאוד יפה, אבל אני לא גר בשווייץ, אני גר בתל אביב ורוכב על אופניים יום-יום לעבודה ובחזרה בתוך העיר.

השתגעת? לרכוב על אופניים בתוך העיר? אין לך מכונית?

לא, אין לי מכונית כי מכרתי אותה. לא השתגעת. ההפך – בעבר הייתי נוסע כל בוקר במכונית, נתקע בפקקים, מתעצבן על הנהגים החצופים שעוקפים ונדחפים ומגיע לעבודה עצבני ומותש. אז פשוט מכרתי את המכונית וקניתי אופניים.

למה דווקא אופניים?

כי כשרוכבים על אופניים, אין פקקים. אני יכול לעצור מדי פעם באמצע הדרך, אני לא צריך לחפש מקום חניה, ואסור לשכוח שאופניים ידידותיים לסביבה, הם לא מזהמים את האוויר וגם תורמים לכושר. אנשים משלמים הרבה כסף למכון כושר. הם מגיעים לשם במכונית כדי לרכוב על אופניים! רכיבה על אופניים בריאה יותר גם מבחינה נפשית – היא חוסכת עצבים ולחץ שהם תוצאה של עמידה ממושכת בפקקים או תוצאה של חיפוש מקום חניה.

ואיך אתה מתמודד עם המכוניות ונהגי המכוניות?

מכוניות הן בעיה לא רק לרוכבי אופניים. הן פולטות עשן מחניק ורעיל, עושות הרבה רעש, תופסות מקום, והכי גרוע – מכוניות מסוכנות לנהגים, להולכי הרגל ולרוכבי האופניים. אני משתדל לרכוב בשבילים צדדיים ושקטים או בשבילים מיוחדים לאופניים שמופרדים מתנועת כלי רכב, כדי שהאופניים יהיו כלי רכב בטוח. הסכנה היחידה היא אם חלילה מתנגשים בעץ. ושלא לדבר על ה"היבט הכלכלי".

הבנתי את היתרון לגוף ולנפש. אתה יכול להסביר לנו את ההיבט הכלכלי?

ההוצאה הממוצעת של רוכב אופניים בחודש היא עשרה שקלים. אחרי ההוצאה הראשונית של קניית האופניים מה עוד נשאר? למלא אוויר? זה חינם. אין ביקור במוסך, אין תשלום אגרות לטסט, לביטוח רכב או תשלומים דומים אחרים. אם יש תקלות קטנות, אני בדרך כלל מתקן אותן בעצמי.

האם אתה ממליץ לתושבי תל אביב שעובדים בתוך העיר למכור את המכונית ולקנות אופניים?

לא. לא חייבים למכור את המכונית, אפשר לנצל את הרכב לנסיעות משפחתיות, למשל לטיולים. אני אומר לתושבי תל אביב: נסו לרכוב על אופניים למשך שבוע אחד, תמיד תוכלו לוותר על האופניים ולחזור להתעצבן בתוך המכונית בפקקים בדרך לעבודה.

תודה רבה למר דניאל מישורי על דבריו.

מאזינים יקרים, זמננו תם, נשתמע בתוכנית הבאה.

חלק א – הבנת הנקרא (42 נקודות)

על הנבחן לענות על שש מן השאלות 1-8.

1. על הנבחן להשיב, על פי פסקה ב, מהו ההסבר שהכותב מציג לביסוס דבריו נגד התפיסה הרואה בהרחבת כבישים פתרון לבעיית העומס. (100%)
הכבישים המורחבים יביאו להפחתה בעומס בשנים הראשונות לאחר ההרחבה, אולם בטווח הארוך עומס התנועה יחזור להיות כפי שהיה לפני הרחבת הכבישים.
2. בשאלה זו יש למנות את הפריטים הנכונים 0-2, ולהקיש במחשב מספר זה.
א. – ההשפעה של הרחבת הכבישים
ב. – כדי להצדיק את עמדתו בנוגע להרחבת כבישים.
3. על הנבחן להשיב מהו, לדעת כותב המאמר, הפתרון לבעיית עומס התנועה בכבישי ישראל. (100%)
הוספת אמצעי תחבורה חלופיים [כדי שאנשים יוכלו להגיע במהירות ובנוחות ליעדם].
4. על הנבחן להעתיק מן המאמר משפט המציין כי התוכנית עשויה להצליח בטווח הקצר. (100%)
בשנים הראשונות שלאחר ההרחבה יפחת עומס התנועה בכבישים המורחבים.
5. בשאלה זו יש למנות את הפריטים הנכונים 0-4, ולהקיש במחשב מספר זה. (בשאלה זו מונים גם את התשובות שלא מקיפים).
– פצועים
– עצמות
6. א. על הנבחן להשיב מהו הפתרון שכותב מאמר ב מציע לבעיה של עומס התנועה בכבישי ישראל. (100%)
הפתרון של כותב מאמר ב לבעיה של עומס התנועה בכבישי ישראל הוא תחבורה ציבורית שיש לה נתיב נסיעה משלה.
ב. על הנבחן להסביר ולפרט מדוע יהיה קשה ליישם את הפתרון המוצע. (100%)
אין אדם שיכול לקבל החלטה להפיק חצי מן הרחובות עבור תחבורה ציבורית מפני שאדם כזה צריך אומץ: החלטה כזאת תקומם נהגים רבים של מכוניות פרטיות מפני שהיא תגרום לצמצום מספר הכבישים ורוחב הכבישים שבהם מכוניות פרטיות יכולות לנסוע.
7. בשאלה זו יש להקיש 1 לתשובה נכונה או 0 לתשובה שגויה.
– מקור הבעיה
8. בשאלה זו יש להקיש 1 לתשובה נכונה או 0 לתשובה שגויה.
– מציאת חלופות לנסיעה במכונית הפרטית היא הפתרון לבעיית העומס בכבישי ישראל.

חלק ב – הבנת הנשמע (18 נקודות)

תשובות לשאלות על קטע השמע:

על הנבחן לענות על שלוש משאלות 9-12.

9. בשאלה זו יש להקיש 1 לתשובה נכונה או 0 לתשובה שגויה.
– בשל הנוחות שברכיבה על אופניים.
10. בשאלה זו יש להקיש 1 לתשובה נכונה או 0 לתשובה שגויה.
– אופניים אינם פולטים עשן וגזים רעילים.
11. בשאלה זו יש למנות את הפריטים הנכונים 0-2, ולהקיש במחשב מספר זה.
– כדאי לנסות לתקופה קצרה לרכוב על אופניים לעבודה.
– כדאי להשתמש במכונית לנסיעות משפחתיות.
12. שים לב: שאלה זו מוערכת באחוזים.
על הנבחן להשיב מדוע, לדברי דניאל, רכיבה על אופניים עדיפה על נסיעה במכונית מבחינה כלכלית. (100%)
קניית אופניים היא זולה הרבה יותר, ולאחר ההוצאה הראשונית של קניית האופניים, כמעט אין הוצאות אחרות על אחזקת האופניים.

חלק ג – הבעה (20 נקודות)

13. על הנבחן לכתוב חיבור על אחד מן הנושאים 1-2. את החיבורים של הנבחנים יש להעריך על פי טבלת התבחנים שלהלן.

54%-0%	69%-55%	84%-70%	100%-85%	חלוקת נק'	תבחנים להערכה	
אין עמדה / העמדה אינה ברורה			הצגת עמדה ברורה בנושא	2 נקודות	עמדה	א. תוכן ומבנה 50% (10 נקודות)
הצגת נימוקים חלקיים או מהימנים חלקית או נימוקים שאינם קשורים לטענות – אין ביסוס / ביסוס חלקי / לא רלוונטי			הצגת נימוקים מהימנים והגיוניים הקשורים לטענה, ביסוס באמצעות דוגמאות, הסברים, ציטוטים	3 נקודות	הנמקה וביסוס	
לכידות רעיונית קלושה ביותר / אין לכידות, אין קישוריות או הקישוריות לקויה / אינה מתאימה			לכידות רעיונית מיטבית בחיבור כולו במגוון אמצעים: קשרים נכונים, חזרות לקסיקליות, אזכורים וכדומה.	3 נקודות	קישוריות ולכידות	
אין פתיח או יש פתיח עמום / מבולבל, אין הצגה ברורה וחד-משמעית של הבעיה / הקונפליקט			פתיח המסביר היטב את הטענה. סגיר ובו מסקנה או המלצה	2 נקודות	פתיח וסגיר	
100%					סה"כ	
משלב לשון נמוך			משלב לשון בינוני-גבוה	2.5 נקודות	משלב לשון	ב. מבע 25% (5 נקודות)
אוצר מילים וצירופים דל			אוצר מילים וצירופים מגוון	2.5 נקודות	אוצר מילים	
100%					סה"כ	
משפטים שאינם תקינים: שימוש לא תקין במילות יחס וביידוע, שימוש לא תקין בצורות ובהצטרפויות בפועל ובשם			משפטים שהתחביר בהם תקין: שימוש תקין במילות יחס וביידוע, שימוש תקין בצורות ובהצטרפויות בפועל ובשם	2 נקודות	תקינות תחבירית ולשונית	ג. תקינות 25% (5 נקודות)
אין הקפדה על מוסכמות כתיבה.			חלוקה נכונה לפסקאות	1.5 נקודות	היצג	
ריבוי שגיאות כתיב ופיסוק				1.5 נקודות	כתיב ופיסוק	
100%					סה"כ	

פרק שני – דקדוק (20 נקודות)

על הנבחן לענות על שאלה 14 **א** על שאלה 15 **א** על שני סעיפים בלבד משאלה 16. בפרק זה יש למנות את הפריטים הנכונים לכל שאלה, ולהקיש במחשב את סך כל הפריטים הנכונים שענה הנבחן. **שים לב:** שאלה 16 נבדקת באחוזים.

חלק א – הפועל ושם העצם

שאלה 14 – מספר הפריטים הנכונים – 6.

א. (1) השורש: ס-ד-ר

(2) לסדר

ב. (1) השורש: ק-ו-ם

(2) הקמה

ג. (1) השורש: מ-צ-א

(2) יימצא

חלק ב – תקינות

שאלה 15 – מספר הפריטים הנכונים – 8.

סעיפים א.ב.

(1) מעיר

נימוק: זו הצורה של בינוני יחיד, בבניין הפעיל, בגזרת ע"ו.

(2) צבע

נימוק: זו הצורה התקנית של המילה (משקל המילה הוא קטל, משקל בעלי מקצוע).

(3) סומכת

נימוק: זו הצורה של בינוני נקבה, בבניין פעל, בגזרת השלמים, לא גרוניים.

(4) שניים

נימוק: ימים בחודש מונים באמצעות צורת הזכר.

(5) חמש

נימוק: המין של המילה "שנה" הוא נקבה.

(6) מכבסה

נימוק: זו הצורה התקנית של המילה, ומשקלה מקטלה (משקל מקומות)

חלק ג — תחביר

על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א–ד.

שאלה 16 — שים לב: שאלה זו נבדקת באחוזים.

א. (1) מורכב (100%)

(2) על הנבחן להשלים משפט על פי המשפט המקורי הנתון. (100%)

אם יהיו בערים חלופות תחבורה יעילות, האוכלוסייה בהן תיהנה מאיכות חיים גבוהה.

ב. על הנבחן לחבר את שלושת המשפטים הנתונים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות. (100%)
העומס בכבישים, בעיקר בשעות הבוקר, הולך וגדל, מפני שיותר ויותר אנשים מעדיפים להגיע למקומות העבודה במכונית פרטית, לכן משרד התחבורה מקדם תוכנית להקמת נתיבים מהירים ברחבי הארץ.

ג. (1) פשוט (100%)

(2) על הנבחן להשלים משפט על פי המשפט המקורי הנתון. (100%)

מדינת ישראל העלתה את מחירי הדלק, לכן אנשים יעדיפו להשתמש בתחבורה הציבורית.

ד. על הנבחן לחבר את שלושת המשפטים הנתונים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות. (100%)
גם אם משרדי הממשלה ישקיעו הרבה כסף בפיתוח תשתיות, זה לא יפתור את בעיית העומס, לכן הפתרון צריך להתמקד בתחומים אחרים.